

Afgjort den 12. august 2010

154

Undervisningsministeriet. København, den 15. juni 2010.

- a. Undervisningsministeriet skal hermed orientere Finansudvalget om fremdriften i udviklingen og ibrugtagningen af de obligatoriske nationale test til folkeskolen, herunder at kontrakten med COWI A/S om "Fremme af evalueringskulturen i folkeskolen", som omfatter de nationale test, i januar 2010, er blevet forlænget med et år til 31. juli 2011. Finansudvalget er senest blevet orienteret om projektets fremdrift i det orienterende aktstykke 18 af 26. oktober 2009.
- b. Med lov nr. 313 af 19. april 2006 blev lov om folkeskolen ændret med fokus på styrket evalueringskultur og anvendelse af nationale test som pædagogisk værktøj i folkeskolen. Finansudvalget tilsluttede sig i juni 2006, at Undervisningsministeriet kunne indgå kontrakt med en tjenesteyder om levering af serviceydelser til fremme af evalueringskulturen, herunder it-baserede test i folkeskolen, jf. Akt 191 1/6 2006. Den 30. juni 2006 valgte Undervisningsministeriet efter afsluttet udbud at indgå kontrakt med COWI A/S med underleverandører. Kontrakten er siden blevet overdraget til Skolestyrelsen.

Status for udvikling og ibrugtagning af de nationale test

I september 2009 besluttede undervisningsministeren, at de nationale test skulle tages i brug som obligatoriske test i foråret 2010. Beslutningen var baseret på erfaringerne fra en pilotfase i foråret 2009, hvor testene blev anvendt på frivillig basis på 100 skoler. Skolestyrelsen gennemførte i pilotfasen en systematisk indsamling af skolernes erfaringer med brugen af testene, og tilbagemeldingerne fra skolerne var overvejende positive.

Testene er i skoleåret 2009/2010 blevet taget i brug efter nedenstående tidsplan, jf. orienterende aktstykke 18 af 26. oktober 2009.

21. okt. 2009 – 27. nov. 2009	Frivillige test Alle ti test stillet til rådighed på frivillige basis for skolerne
15. feb. 2010 – 30. apr. 2010	Obligatoriske test Matematik for 3. og 6. klasse, engelsk for 7. klasse samt geografi, biologi og fysik/kemi for 8. klasse
1. marts 2010 – 30. apr. 2010	Obligatoriske test Dansk, læsning for 2., 4., 6. og 8. klasse

Skolerne har i efteråret 2009 haft mulighed for at anvende testene på frivillig basis, med henblik på at skolerne kunne stifte bekendtskab med testsystemet inden de obligatoriske test. Der blev gennemført ca. 200.000 test i den frivillige periode, og testsystemet fungerede i denne periode stabilt.

De obligatoriske test er blevet gennemført fra 15. februar 2010. Skolerne har selv kunnet vælge, hvornår de ville gennemføre testene inden for en periode på to en halv måned. De fire test i dansk/læsning er gennemført fra 1. marts 2010, og her har skolerne haft en periode på to måneder til at gennemføre testene.

Testene har i perioden 2. marts til 10. marts 2010 været lukket ned på grund af problemer med lange svartider mellem opgaverne. De tekniske problemer opstod på trods af forudgående systematiske afprøvninger, der skulle efterligne den virkelige driftssituation, men som COWI A/S efterfølgende har vurderet ikke var tilstrækkelige. Den 11. marts 2010 blev der igen åbnet for test, efter at COWI havde meddelt, at problemet, der skabte de lange svartider, var løst, og en belastningstest havde vist, at svartiderne var nedbragt.

De skoler, som havde planlagt test i den periode, hvor testsystemet var lukket ned og frem til 12. marts, har kunnet booke en ny tid til testene på et senere tidspunkt i den ordinære testperiode eller i en særlig periode til fraværsafvikling fra 7. til 25. juni 2010. Det er og har været frivilligt for skolerne at benytte denne mulighed. Alle test, som ikke er blevet berørt af afbrydelsen i begyndelsen af marts, har skullet gennemføres på normal vis som obligatoriske test.

Inden testperioden gik i gang, var det planen, at lærerne skulle have adgang til testresultaterne mellem tre og seks uger efter den første testdag. Forsinkelsen er nødvendig, da den skala, som elevernes resultater bliver beregnet efter, skal beregnes på baggrund af de første ugers testresultater. Afbrydelsen af testene i begyndelsen af marts betød, at det tog længere tid end forventet at indhente tilstrækkeligt mange resultater til at beregne skalaen. Lærerne fik adgang til testresultaterne den 15. april 2010. For de test, som gennemføres herefter, vil lærerne som planlagt kunne se resultaterne dagen efter testen.

Da testene blev stillet til rådighed for skolerne på frivillig basis i 2009, var opgaverne til testene enten godkendt eller godkendt med forbehold af Skolestyrelsens faglige rådgivere. De opgaver, som var godkendt med forbehold, kunne bidrage meningsfuldt til at teste eleverne, men indeholdt typisk mindre problemer, som fx overflødig opgavetekst eller fejl af sproglig karakter. Forud for de obligatoriske test i foråret 2010 har COWI i samarbejde med Skolestyrelsens faglige rådgivere tilrettet alle opgaver, og Skolestyrelsens rådgivere har nu godkendt alle opgaver, der indgår i testene. Der indgår ca. 5.400 opgaver i de ti obligatoriske test. Ud af disse er der i forbindelse med de obligatoriske test fundet ni fejlbehæftede opgaver, som efterfølgende vil skulle tilrettes eller erstattes af nye opgaver.

COWI har forud for de obligatoriske test meddelt, at testene nu lever op til mindst niveau A i de internationale retningslinjer for tilgængelighed for brugere med funktionsnedsættelser. Niveau A er det niveau for tilgængelighed, som for de fleste løsninger er angivet i kontrakten med COWI. Skolestyrelsen havde ellers i oktober 2009 vurderet, at det var usikkert, om COWI inden de obligatoriske test ville formå at bringe testene på niveau med kontraktens krav på dette område, jf. orienterende aktstykke 18 af 26. oktober 2009. De fleste elever med tekniske hjælpemidler kan nu tage testen med støtte fra deres hjælpemiddel. Det er også teknisk muligt for elever, som ikke kan bruge mus, at løse opgaverne udelukkende ved hjælp af tastaturet. For at understøtte brugen af testene for elever med funktionsnedsættelser har Skolestyrelsen udviklet et vejledningsmateriale, der informerer om testsystemets muligheder for disse elever.

Skolestyrelsen vurderer, at testene i deres nuværende form ikke kan anvendes af blinde og stærkt svagsynede elever, da grafiske elementer spiller en stor rolle i mange testopgaver. Skolestyrelsen vil igangsætte en afdækning af mulighederne for evaluering af blindes faglige færdigheder, som kan bidrage til, at blinde evalueres på lige fod med andre elever.

Opkrævning af bod for overskridelse af milepæle

Skolestyrelsen har siden foråret 2009 opkrævet bod fra COWI for manglende opfyldelse af tre milepæle i kontrakten om de nationale test. Skolestyrelsen har givet COWI mulighed for at genvinde de betalte bodsbeløb, hvis kravene opfyldes inden for visse frister. Muligheden for genvinding er indført for at fastholde COWI's motivation og sikre Skolestyrelsens fortsatte indflydelse på tidsplanen og færdiggørelsen af testene, jf. orienterende aktstykke 157 af 9. juni 2009. De tre bodsgivende milepæle og fristerne for genvinding af bod er angivet i skemaet herunder. For hver bodsgivende milepæl opkræves 5.000 kr. pr. arbejdsdag.

Krav	Oprindelig milepæl	Frist for genvinding af bod
Opgaver til de seks første test	30. januar 2009	15. december 2009
Opgaver til test i dansk med fokus på læsning og dansk som andetsprog	1. maj 2009	1. februar 2010
Lancering og idriftsættelse af 12 test	4. maj 2009	30. april 2010

To af milepælene vedrører opgaverne til testene. COWI havde allerede ved beslutningen om at tage testene i brug som obligatoriske test leveret opgaver nok, til at testene kan fungere som obligatoriske test. Men kontrakten stiller krav om et antal opgaver, som blandt andet skal give mulighed for, at eleverne kan tage den samme test flere gange. Skolestyrelsen er med rådgivning fra Kammeradvokaten i gang med at vurdere, om der er grundlag for, at COWI kan få tilbagebetalt boden for de to milepæle, der vedrører testopgaverne. Mens vurderingen pågår, er bodsopkrævningen for disse to milepæle sat i bero.

Den tredje milepæl vedrører lancering og idriftsættelse af selve testsystemet. Milepælen er opfyldt, når systemet i sin helhed er sat i drift. Skolestyrelsen er i gang med at vurdere, om perioden med lange svartider og afbrydelsen af testene i begyndelsen af marts 2010 kan få betydning for, om denne bod skal tilbagebetales til COWI. Skolestyrelsen vil i den forbindelse konsultere Kammeradvokaten for at sikre, at mulighederne for bod og eventuel kompensation bliver udnyttet i videst muligt omfang.

Forlængelse af kontrakt med COWI

Den ordinære kontraktperiode udløb 31. juli 2009. Kontrakten giver i henhold til Akt 191 1/6 2006 mulighed for forlængelse med op til to år, og forlængelsen skal foretages med ét år ad gangen. I januar 2009 blev kontrakten forlænget med i første omgang ét år til 31. juli 2010, jf. orienterende aktstykke 110 af 3. marts 2009. Skolestyrelsen har i januar 2010 bestilt forlængelse af kontrakten med yderligere et år til 31. juli 2011. Kontrakten kan herefter ikke forlænges yderligere.

Forlængelsen af kontrakten frem til 31. juli 2011 har siden foråret 2009 været forudsat i planlægningen af den fremadrettede drift af de nationale test. Finansieringen af de nationale test i perioden frem til medio 2011 er ligeledes baseret på, at kontrakten forlænges. Finansudvalget er ved orienterende aktstykke 157 af 9. juni 2009 og orienterende aktstykke 18 af 26. oktober 2009 blevet orienteret om den forventede forlængelse af kontrakten frem til 31. juli 2011.

Kontraktforlængelsen koster 4,9 mio. kr. årligt. Prisen blev fastsat ved indgåelsen af kontrakten i 2006. De nationale test leveres som en serviceydelse, og kontraktforlængelsen dækker driften og den løbende videreudvikling af testene, heriblandt licenser til testsystemet og udvikling og afprøvning af 10 pct. nye opgaver om året. Udgifterne til kontraktforlængelsen for perioden 1. august 2010 til 31. juli 2011 bliver dækket af de allerede afsatte bevillinger på Finansloven for 2010 og 2011, som er omtalt nedenfor.

Det er betinget i kontrakten, at kontraktforlængelsen frem til medio 2011 skulle ske senest i januar 2010. Kontraktforlængelsen er således foretaget efter et år med gode erfaringer med testene i en pilotfase og i en frivillig testrunde og forud for de tekniske problemer, som i begyndelsen af marts 2010 medførte en midlertidig afbrydelse af testene.

Risikoprofil

Skolestyrelsen vurderer, at projektets samlede risikoprofil er middel. Den samlede risikoprofil er dermed uændret i forhold til risikoprofilen i seneste orienterende aktstykke, men risikoprofilen dækker over justeringer i risikoen forbundet med projektets delelementer, jf. nedenfor.

Fremstillingen af et tilstrækkeligt antal testopgaver af den rette kvalitet har været en af de største udfordringer i udviklingen af de nationale test og den primære årsag til, at ibrugtagningen af testene er blevet forsinket. Med ibrugtagningen af testene som obligatoriske test har risikoprofilen i sagens natur ændret karakter. Der er nu ikke længere risiko for, at problemer med opgaveproduktionen kan betyde udsættelse af testene. Forud for den obligatoriske testrunde i foråret 2010 er alle opgaver i testene, som nævnt ovenfor, blevet rettet til på de punkter, hvor der har været udeståender, og opgaverne er godkendt af Skolestyrelsens faglige rådgivere.

Kontrakten mellem Skolestyrelsen og COWI stiller krav om, at testopgaverne skal fordele sig nogenlunde ligeligt på sværhedsgrader. COWI har hidtil haft vanskeligt ved at fremstille et tilstrækkeligt antal svære opgaver til læsetestene til, at disse test lever op til kontraktens krav om en ligelig fordeling. Det er endnu ikke endeligt opgjort, om COWI lever op til kontraktens krav på dette område, og Skolestyrelsen vurderer på den baggrund, at det - uanset at testene allerede nu indeholder et tilstrækkeligt antal opgaver, til at de kan anvendes - fremover kan være hensigtsmæssigt at videreudvikle testene på dette område. Skolestyrelsen forventer, at den endelige opgørelse foreligger inden sommeren 2010.

Risikoen for manglende opfyldelse af kravene til tilgængelighed for elever med funktionsnedsættelser har hidtil været vurderet som høj. Skolestyrelsen vurderer, at risikoen kan nedjusteres til middel, idet COWI som nævnt ovenfor har oplyst, at testene nu lever op til kravene i kontrakten. Testene kan dog i deres nuværende form endnu ikke anvendes til blinde og stærkt svagsynede elever, og der udestår en afdækning af mulighederne for evaluering af disse elevers faglige færdigheder.

Forud for de obligatoriske test havde testsystemet fungeret stabilt i en pilotfase i foråret 2009 og ved den frivillige testrunde i efteråret 2009. Skolestyrelsen vurderer imidlertid, at der på baggrund af de tekniske problemer i begyndelsen af marts 2010 og efterfølgende kortvarige driftsforstyrrelser er en middel risiko for, at der igen indtræffer kortvarige driftsforstyrrelser eller andre tekniske problemer. COWI har forhøjet sin overvågning af systemet for at nedsætte risikoen og for hurtigt at kunne agere, hvis der skulle opstå tekniske problemer. Skolestyrelsen vil stille krav til COWI om at forbedre kvalitetssikringen af systemet, så risikoen for problemer igen kan nedbringes.

Når kontrakten med COWI udløber medio 2011, skal de nationale test videreføres med en eventuel ny leverandør. Det vurderes, at der er en risiko over middel for, at der i forbindelse med udløbet af kontrakten kan opstå problemer med overdragelsen af testene, som for eksempel kan få betydning for, hvornår testene kan stilles til rådighed på frivillig basis for skolerne. Undervisningsministeriet er i gang med at vurdere, hvordan videreførelsen af testene efter udløbet af kontrakten med COWI kan tilrettelægges mest hensigtsmæssigt. Undervisningsministeriet har særligt fokus på at sikre, at testene fremadrettet kan gennemføres med en høj grad af driftssikkerhed.

Økonomi

Projektets økonomiske forudsætninger er uændrede i forhold til det oplyste i orienterende aktstykke 18 af 26. oktober 2009. Den oprindelige ramme på 110,8 mio. kr. til udvikling og drift af de nationale

test i perioden 2006 – 2009 vurderes fortsat at kunne dække projektet et halvt år mere, end der oprindeligt var afsat midler til, dvs. til medio 2010.

Der er på finansloven for 2010 afsat hhv. 7,0 mio. kr., 13 mio. kr., 13 mio. kr. og 12,4 mio. kr. for årene 2010, 2011, 2012 og 2013. Bevillingen, der er finansieret inden for Undervisningsministeriets bevillingsramme, forudsættes anvendt til udarbejdelse og drift af nationale evalueringsværktøjer, herunder it-baserede test mv.

Undervisningsministeriets igangværende afklaring af den mest hensigtsmæssige videreførelse af de nationale test betyder, at det fremadrettede finansieringsbehov fortsat er usikkert. Det forventes, at der i 2011 vil blive forelagt et aktstykke vedrørende videreførelse af de nationale test. En eventuel merudgift hertil vil blive finansieret inden for Undervisningsministeriets bevillingsramme.

f. Finansministeriets tilslutning foreligger.

København, den 15. juni 2010

TINA NEDERGAARD

/ Lone Basse

Til Finansudvalget.

Taget til efterretning af Finansudvalget på et møde den 12-08-2010.

Det Radikale Venstre er ikke en del af forliget bag de obligatoriske, nationale test, da RV ikke finder, at denne metode, og de ressourcer der anvendes på den, er hensigtsmæssige til at skabe en bedre folkeskole. Forløbet fra det seneste orienterende aktstykke til det aktuelle, har ikke gjort denne skepsis mindre, da en række uregelmæssigheder og dårlige oplevelser blandt de klasser, som har gjort erfaringer med systemet, står som et monument over en dårlig idé, som er dårlig udført.